

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Підпис

Юрій МУДРИК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

29 серпня 2025 р.

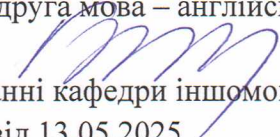
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і практика перекладу (англійська / українська мови)

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В 11 Філологія
Спеціалізація	В 11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - польська
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Філологія. Польська мова і література, друга мова – англійська, переклад
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС
Шифр дисципліни	ОФП.13
Мова навчання	українська, англійська
Статус дисципліни:	обов'язкова (професійна підготовка)
Факультет	міжнародних відносин і права
Кафедра	іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

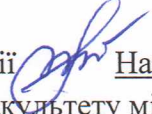
Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	3	6	8	120	50	16	-	34	-	70	-	-	-	+
З	3	6	8	120	12	4	-	8	-	108	-	-	-	+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Філологія. Польська мова і література, друга мова – англійська, переклад»

Програму склав канд. філол. наук, доц. Володимир КРАМАР

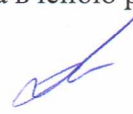
Схвалена на засіданні кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Протокол від №8 від 13.05.2025

Завкафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Наталя БІДЮК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

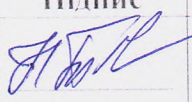
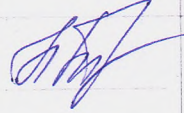
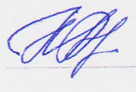
Голова вченої ради факультету

Юрій МУДРИК

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри слов'янської філології, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно- педагогічний факультет		Наталія ТОРЧИНСЬКА
Гарант освітньо- професійної програми, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно- педагогічний факультет		Наталія ТОРЧИНСЬКА
Декан	Гуманітарно- педагогічний факультет		Неля ПОДЛЕВСЬКА

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Підпис

Юрій МУДРИК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

29 серпня 2025 р.

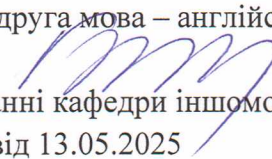
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і практика перекладу (англійська / українська мови)

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В 11 Філологія
Спеціалізація	В 11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - польська
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Філологія. Польська мова і література, друга мова – англійська, переклад
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС
Шифр дисципліни	ОФП.13
Мова навчання	українська, англійська
Статус дисципліни:	обов'язкова (професійна підготовка)
Факультет	міжнародних відносин і права
Кафедра	іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

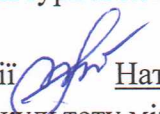
Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	3	6	8	120	50	16	-	34	-	70	-	-	-	+
З	3	6	8	120	12	4	-	8	-	108	-	-	-	+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Філологія. Польська мова і література, друга мова – англійська, переклад»

Програму склав канд. філол. наук, доц. Володимир КРАМАР

Схвалена на засіданні кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Протокол від №8 від 13.05.2025

Завкафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Наталя БІДЮК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

Юрій МУДРИК

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	Слов'янської філології		Наталя ТОРЧИНСЬКА
Завідувач кафедри, де реалізується ОП	Слов'янської філології		Наталя ТОРЧИНСЬКА
Декан ГПФ	Гуманітарно-педагогічний факультет	_____	Неля ПОДЛЕВСЬКА

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Теорія і практика перекладу (англійська мова)» входить до переліку обов'язкових дисциплін освітньої програми «Польська мова і література, друга мова – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю В11.033 «Філологія. Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська».

Пререквізити – вступ до перекладознавства, практичний курс англійської мови (І), практичний курс англійської мови (ІІ), ділова англійська мова.

Постреквізити – практикум із перекладу (англійська / українська мови); курсова робота з теорії і практики перекладу (англійська мова), виробнича перекладацька практика (англійська мова), атестаційний іспит з англійської мови (переклад включно).

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог. ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 08. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 09. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ФК 01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 04. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. ФК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. ФК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів та жанрів. ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. УК 01. Здатність перекладати і редагувати різностильові тексти, здійснювати усний та письмовий переклади

програмні результати навчання: ПРН 01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і писемних текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища та процеси, що їх зумовлюють. ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосувати їх у професійній діяльності. ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної

філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. ПРН 20. Дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності. ПРН 22. Здійснювати різні види перекладів із польської / англійської мови українською мовою і навпаки в усній і письмовій формах, перекладати і редагувати різностильові та спеціальні тексти.

Мета дисципліни. Формування професійних умінь та навичок перекладу з англійської мови українською і навпаки на основі отриманих теоретичних знань, а також виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Предмет дисципліни. Базові поняття теорії та практики перекладу, основні лексикологічні, граматичні та окремі стилістичні аспекти перекладу.

Завдання дисципліни. Забезпечити вільне володіння теоретичним матеріалом та методологічними основами перекладу; уміння адекватно будувати та перекладати тексти, розуміти подану інформацію з певної тематики; ефективно застосовувати граматичні перекладацькі трансформації.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент повинен володіти основними теоретичними положеннями з дисципліни, навичками перекладу граматичних, лексико-семантичних та стилістичних мовних явищ з використанням необхідних прийомів перекладу та перекладацьких трансформацій (лексичних, граматичних) для досягнення адекватності перекладу, зіставляти лінгвістичні явища мови оригіналу та мови перекладу, визначати їх подібності й відмінності.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС
7-й семестр						
Тема 1. Переклад як наука. Основні категорії перекладознавства.	2	4	8		-	10
Тема 2. Еквівалентність та адекватність перекладу. Перекладацькі трансформації .	2	4	8		-	14
Тема 3. Переклад безеквівалентної лексики: Реалії та неологізми.	2	4	8	2	-	14
Тема 4. Проблеми перекладу власних назв, термінів та аббревіатур.	2	4	8		2	14
Тема 5. Переклад фразеологічних одиниць та ідіом.	2	4	8		2	14
Тема 6. Переклад інтернаціоналізмів та проблема «фальшивих друзів перекладача».	2	4	8		-	14
Тема 7. Граматичні трансформації: Переклад синтаксичних комплексів.	2	4	8	2	2	14
Тема 8. Граматичні та лексико-граматичні трансформації: артиклі та пасивний стан.	2	4	14		2	14
Разом:	16	34	70	4	8	108

5. Програма навчальної дисципліни

5.2. Перелік лекцій для студентів денної форми здобуття освіти

№ теми	Теми лекційних занять	К-ть годин
1	Переклад як наука. Основні категорії перекладознавства Предмет, об'єкт та завдання перекладознавства. Переклад як процес та результат. Ключові терміни: оригінал, переклад, одиниця перекладу. Основні види перекладу та їхня характеристика (усний, письмовий).	2
2	Еквівалентність та адекватність перекладу. Перекладацькі трансформації (вступ) Сутність понять «еквівалентність» та «адекватність». Диференціація рівнів еквівалентності (за В. Комісаровим). Поняття перекладацької трансформації, її мета та загальна класифікація (лексичні, граматичні, змішані).	2

3	Переклад безеквівалентної лексики: Реалії та Неологізми Визначення безеквівалентної лексики та її типи (етнографічні, географічні, соціальні реалії). Основні прийоми перекладу реалій (транскрипція, транслітерація, калькування, уподібнення, описовий переклад). Переклад нових слів та словосполучень (неологізмів).	2
4	Проблеми перекладу власних назв, термінів та аббревіатур Методи передачі українських власних назв в англійській мові та навпаки. Правила перекладу назв компаній, установ, географічних об'єктів. Типи аббревіатур та способи їх перекладу (розшифровка, пошук еквівалента).	2
5	Переклад фразеологічних одиниць та ідіом Визначення фразеологізму, його класифікація. Основні способи перекладу ідіом: повний фразеологічний еквівалент, фразеологічний аналог, описовий переклад. Переклад прислів'їв та приказок.	2
6	Переклад інтернаціоналізмів та проблема «фальшивих друзів перекладача» Поняття інтернаціональної лексики. Ідентифікація та переклад лексичних одиниць, що мають схожу форму, але різне значення в англійській та українській мовах.	2
7	Граматичні трансформації: переклад синтаксичних комплексів Застосування заміни члена речення та конверсії при перекладі. Основні способи перекладу інфінітива, герундія та дієприкметника в їхніх предикативних комплексах (Objective with the Infinitive, Participial Constructions).	2
8	Граматичні та лексико-граматичні трансформації: артиклі та пасивний стан. Передача контекстуальних значень англійських артиклів (нульовий переклад, використання прикметників, займенників). Трансформації при перекладі пасивного стану (заміна підмета, заміна форми дієслова).	2
Разом:		16

5.2. Перелік лекційних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ теми	Теми лекційних занять	К-ть годин
1	Переклад безеквівалентної лексики: Реалії та Неологізми Визначення безеквівалентної лексики та її типи (етнографічні, географічні, соціальні реалії). Основні прийоми перекладу реалій (транскрипція, транслітерація, калькування, уподібнення, описовий переклад). Переклад нових слів та словосполучень (неологізмів).	2
2	Граматичні трансформації: переклад синтаксичних комплексів Застосування заміни члена речення та конверсії при перекладі. Основні способи перекладу інфінітива, герундія та дієприкметника в їхніх предикативних комплексах (Objective with the Infinitive, Participial Constructions).	2
Разом:		4

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ теми	Теми практичних занять	К-ть годин
1	Базові категорії перекладознавства та одиниці перекладу. Вправи на ідентифікацію одиниць перекладу (від слова до речення). Аналіз декількох перекладів одного тексту для визначення різниці в підходах.	2
2	Визначення еквівалентності та адекватності. Методи та типи перекладу. Аналіз текстів для оцінки ступеня еквівалентності. Визначення та обґрунтування вибору конкретного типу перекладу (дослівний, літературний, комунікативний).	2
3	Загальна класифікація перекладацьких трансформацій (вступ). Практична робота з вихідними та цільовими текстами для виявлення випадків застосування лексичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій на інтуїтивному рівні.	2
4	Функціональні стилі та їхній вплив на переклад. Аналіз текстів різних стилів (науковий, публіцистичний, офіційно-діловий). Визначення стилістичних особливостей, які необхідно зберегти або трансформувати при перекладі.	2
5	Переклад безеквівалентної лексики: реалії. Практичні вправи на застосування транскрипції, транслітерації, калькування та описового перекладу для передачі етнографічних та культурних реалій (назви страв, одягу, звичаїв).	2
6	Переклад безеквівалентної лексики: неологізми. Робота з текстами, що містять нові слова та вирази (зокрема, ІТ-сфера, медіа). Практика створення перекладацьких неологізмів та використання описового перекладу.	2
7	Переклад власних назв: людина, компанія, географія. Вправи на застосування чинних правил транслітерації/романізації для українських імен та прізвищ. Правила перекладу офіційних назв міжнародних організацій та компаній.	2
8	Переклад термінів та аббревіатур. Робота з вузькоспеціалізованими текстами. Пошук офіційних відповідників для термінів. Практика розшифровки та перекладу загальноновживаних та спеціальних аббревіатур.	2
9	Переклад фразеологічних одиниць. Ідіоми. Аналіз англійських ідіом. Вправи на підбір фразеологічних еквівалентів. Визначення ситуацій, коли можливий лише описовий переклад.	2
10	Переклад фразеологічних одиниць. Прислів'я та приказки. Практика перекладу паремій. Вибір функціональних аналогів у цільовій мові.	2
11	Переклад інтернаціоналізмів та боротьба з «фальшивими друзями перекладача». Робота зі списками «фальшивих друзів перекладача». Практика перекладу речень, де помилка може призвести до спотворення значення.	2
12	Переклад контекстуальних значень багатозначних слів. Аналіз полісемії в англійській мові (на прикладі дієслів get, put, take тощо). Вибір адекватного перекладу залежно від контексту.	2

13	Переклад конструкцій пасивного стану. Вправи на перетворення пасивних конструкцій на активні, використання безособових речень та інфінітивних форм при перекладі українською мовою.	2
14	Переклад інфінітивних комплексів (Complex Object, Complex Subject). Практика застосування синтаксичних трансформацій (заміна простого речення на складнопідрядне) для перекладу конструкцій типу I saw him leave.	2
15	Переклад дієприкметникових та герундіальних комплексів. Вправи на розгортання дієприкметникових/герундіальних зворотів у підрядні речення українською мовою.	2
16	Передача контекстуальних значень артиклів. Аналіз використання означеного, неозначеного та нульового артиклів у різних контекстах. Практика компенсації їхніх значень українськими лексичними засобами (займенники, прикметники, порядок слів).	4
Разом:		34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ теми	Теми практичних занять	К-ть годин
1	Переклад власних назв: людина, компанія, географія. Вправи на застосування чинних правил транслітерації/романізації для українських імен та прізвищ. Правила перекладу офіційних назв міжнародних організацій та компаній. Переклад термінів та аббревіатур. Робота з вузькоспеціалізованими текстами. Пошук офіційних відповідників для термінів. Практика розшифровки та перекладу загальноновживаних та спеціальних аббревіатур.	2
2	Переклад фразеологічних одиниць. Ідіоми. Аналіз англійських ідіом. Вправи на підбір фразеологічних еквівалентів. Визначення ситуацій, коли можливий лише описовий переклад. Переклад фразеологічних одиниць. Прислів'я та приказки. Практика перекладу паремій. Вибір функціональних аналогів у цільовій мові.	2
3	Переклад конструкцій пасивного стану. Вправи на перетворення пасивних конструкцій на активні, використання безособових речень та інфінітивних форм при перекладі українською мовою. Переклад інфінітивних комплексів (Complex Object, Complex Subject). Практика застосування синтаксичних трансформацій (заміна простого речення на складнопідрядне) для перекладу конструкцій типу I saw him leave.	2
4	Переклад дієприкметникових та герундіальних комплексів. Вправи на розгортання дієприкметникових/герундіальних зворотів у підрядні речення українською мовою. Передача контекстуальних значень артиклів. Аналіз використання означеного, неозначеного та нульового артиклів у різних контекстах. Практика компенсації їхніх значень українськими лексичними засобами (займенники, прикметники, порядок слів).	2
Разом:		8

5.2. Зміст самостійної (зокрема індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних домашніх завдань тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання..

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер теми	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
2	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
5	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
6	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
7	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
8	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ. Підготовка до ТК 1.	4
9	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
10	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
11	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
12	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
13	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4

15	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ.	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання тренувальних вправ. Підготовка до ТК 2.	10
<i>Разом</i>		70

Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням домашнього завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування), наочні (демонстрування, ілюстрування); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (усні відповіді, участь у тематичних дискусіях, письмові роботи, виконання практичних завдань з базового підручника);
- тестовий контроль;
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

Підсумковий семестровий контроль відбувається у формі заліку у сьомому та восьмому семестрах. Залік виставляється за результатами поточного контролю.

Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою, вважається таким, що має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (виконання практичних завдань з робочого зошита), активної роботи на заняттях, участі у тематичних дискусіях, виконання письмових робіт.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Практичні заняття (мінімум – 8 контрольних точок)								Тестовий контроль		ДЗ	Іспит	Сума балів
1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	ТК1	ТК2			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												

3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10		
24-40								6-10		6-10	24-40	60-100

Примітка: *ДЗ – індивідуальне завдання; ТК* – тематична контрольна робота.

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти заочної форми

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота			Семестровий контроль	Разом
Практичні заняття			Контрольна робота		ДЗ	Іспит	Сума балів
1	2	3	Якість виконання	Захист роботи			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)							
3-5	3-5	3-5	12-20	3-5	6-10		
9-15			15-25		6-10	30-50	60-100

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти заочної форми навчання

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Перекладацьке тестове завдання	3	4	5
Перекладацьке завдання на заповнення пропусків у реченні	3	4	5
Перекладацьке завдання на перефразування	3	4	5
Письмовий переклад тексту	3	4	5
Разом:	12	16	20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (24 балів) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 23-39 балів у восьмому семестрі.

Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів у сьомому семестрі.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усні відповіді, участь у тематичних дискусіях, виконання письмових завдань, виконання практичних завдань з базового підручника.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі). Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання думки тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів усної відповіді здобувачів вищої освіти

Основними вимогами до *форми* усної відповіді здобувачів вищої освіти є:

- 1) правильність фонетичного оформлення мовлення (1-2 бали);
- 2) широка варіативність граматичних структур і доцільність їх використання; побудова висловлювання за різноманітними шаблонами та моделями речень (1-2 бали);
- 3) лексична варіативність і коректність мовлення (1-2 бали);
- 4) стилістична правильність оформлення мовлення (1-2 бали);
- 5) вільне володіння навичками непередбаченого монологічного та діалогічного мовлення, уміння підтримувати бесіду щодо заданої теми (проблеми) (2 бали).

Основними вимогами до *змісту* усного мовлення здобувачів вищої освіти є:

- 1) відповідність непередбаченого монологічного мовлення заданій темі (проблемі) (1-

- 2 бали);
- 2) логічна послідовність та змістовність висловлювання (1-2 бали);
- 3) висловлювання та аргументація власної точки зору, особистої оцінки проблеми (1-2 бали);
- 4) ілюстрація відповіді прикладами (1-2 бали);
- 5) змістова відповідність відповідей поставленим екзаменатором питанням (2 бали).

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань множинного вибору. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів залежно від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1-14	15-18	19-22	23-25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-72	73-89	90-100
Кількість балів		3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Здобувач може пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма у восьмому семестрі передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Кількість балів для певного рівня досягнення результатів навчання		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Восьмий семестр			
Тестування	12	16	20
Письмовий переклад	12	16	20
Разом:	24	*	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Кількість балів для певного рівня досягнення результатів навчання		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Восьмий семестр			
Тестування	15	16	20
Письмовий переклад	15	16	20

Разом:	30	*	50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

11. Питання для самоконтролю результатів навчання

10 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Дайте визначення понять «переклад» та «усний переклад (тлумачення/інтерпретація)».
2. Що означають аббревіатури SL та TL?
3. Що мається на увазі під «дискурсом» у лінгвістиці?
4. Як ми можемо використовувати контекст у процесі перекладу?
5. Який вид перекладу вважається точним / вірним (faithful)?
6. Які способи перекладу Ви знаєте?
7. Яка різниця між буквальним та художнім перекладом?
8. Чи стосується термін «художній переклад» лише текстів художньої літератури (belles-lettres)?
9. Які основні правила романізації різних українських власних назв в англійській мові?
10. Як ми передаємо власні імена та прізвища людей англійською та українською мовами?
11. Що слід пам'ятати, щоб правильно передати назви компаній, корпорацій та фірм англійською чи українською мовою?
12. Як ми передаємо назви установ, що носять почесні імена?
13. Які особливості перекладу назв готелів, пансіонатів та хостелів?
14. Які основні правила передачі назв вулиць, площ та житлових районів?
15. Визначте основні прийоми перекладу назв англійських / українських видавництв, інформаційних агентств.

16. Що нам потрібно знати для перекладу географічних назв з англійської / української мови?
17. Дайте визначення поняття «аббревіатура» у мові.
18. Які типи аббревіатур Ви пам'ятаєте? Як їх розрізняють?
19. Яка різниця між скороченнями (shortenings) та контракціями (contractions)?
20. Що таке акронім?
21. Які основні способи перекладу аббревіатур? Наведіть приклади.
22. Дайте визначення поняття «інтернаціоналізм».
23. Як ми можемо розрізнити інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми?
24. Яка різниця між справжніми інтернаціоналізмами та запозиченими інтернаціоналізмами?
25. Опишіть прийоми перекладу інтернаціоналізмів.
26. Дайте визначення поняття «національно маркована лексика» (або «лексика з національним колоритом»).
27. Які одиниці національно маркованої лексики є в англійській мові?
28. Опишіть одиниці національно маркованої лексики в українській мові.
29. Як ми можемо перекладати специфічні поняття національної лексики?
30. Коли ми застосовуємо описовий переклад / експлікацію національно специфічних мовних одиниць?
31. Що таке переклад за допомогою аналогій?
32. Що таке фразеологічна одиниця? Ідіома?
33. Які є способи перекладу ідіоматичних / фразеологічних одиниць?
34. Коли ми застосовуємо описовий переклад фразеологічних одиниць?
35. Опишіть поняття «неологізм».
36. Розкажіть про походження неологізмів у мові.
37. Які типи неологізмів Ви можете виділити?
38. Опишіть основні способи перекладу неологізмів. Наведіть приклади.
39. Як може бути реалізоване лексичне значення означеного артикля в українській мові?
40. Як може бути реалізоване контекстуальне значення неозначеного артикля в українській мові?
41. Що мається на увазі під асиндетичним іменниковим кластером?
42. Скільки компонентів може містити асиндетичний іменниковий кластер?
43. Прийоми перекладу двокomпонентних асиндетичних іменникових кластерів.
44. Прийоми перекладу трикомпонентних асиндетичних іменникових кластерів.
45. Як пасивний стан представлений в англійській мові?
46. Які є способи перекладу конструкцій пасивного стану з англійської мови на українську?
47. Які форми англійського інфінітива Ви знаєте з уроків граматики? Коли вони використовуються?
48. Які основні способи передачі лексико-граматичних значень та функцій англійського інфінітива?
49. Які прийоми перекладу конструкцій for-to-infinitive?
50. Як можна перекласти українською мовою конструкції «об'єктний інфінітивний комплекс» (Objective with the Infinitive)?
51. Як ми можемо передати значення конструкцій «суб'єктний інфінітивний комплекс» (Subjective with the Infinitive)?
52. Які форми англійського дієприкметника (Participle) Ви знаєте з уроків граматики? Коли вони використовуються?
53. Які дієприкметникові конструкції / комплекси Ви знаєте?
54. Опишіть способи перекладу об'єктного дієприкметникового комплексу (Objective with the Participle).
55. Які способи перекладу суб'єктного дієприкметникового комплексу (Subjective with the Participle) Ви знаєте?
56. Що таке номінативний абсолютний дієприкметниковий комплекс (Nominative Absolute Participial Construction)? Чи може він використовуватися без дієприкметника?

57. Опишіть способи перекладу номінативних абсолютних дієприкметникових конструкцій / комплексів.
58. Які форми англійського герундія Ви знаєте з уроків граматики? Коли вони використовуються?
59. Яка структура герундіального комплексу?
60. Розкажіть про способи перекладу герундія та його конструкцій / комплексів.
61. Наведіть власні приклади різних герундіальних комплексів.
62. Дайте визначення поняття «трансформація» у перекладі.
63. Які типи граматичних трансформацій у перекладі Ви знаєте? Наведіть приклади.
64. Які типи лексичних та семантичних трансформацій у перекладі Ви знаєте? Наведіть приклади.
65. Що таке компенсація втрат у перекладі?
66. Як Ви можете визначити категорію модальності в англійській та українській мовах?
67. Які загальні засоби реалізації модальності в англійській та українській мовах?
68. Які фонологічні засоби вираження модальності?
69. Які лексико-граматичні засоби вираження модальності?
70. Як модальність виражається за допомогою модальних дієслів? Наведіть приклади.
71. Дайте визначення поняття «метафора». Наведіть приклади.
72. Опишіть основні прийоми перекладу метафор.
73. Що таке метафоризація? Наведіть приклади.
74. Дайте визначення поняття «епітет» у стилістиці.
75. Які типи епітетів Ви знаєте? Наведіть приклади.
76. Що таке інвертовані та перенесені (трансферовані) епітети?
77. Опишіть основні прийоми, які можуть бути використані для перекладу епітетів.
78. Як ми можемо перекласти епітети, виражені словосполученням або цілим реченням?

12. Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Теорія і практика перекладу (англійська мова)» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

1. Теорія і практика перекладу: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Філологія. Польська мова і література, друга мова – англійська, переклад» / В.Б.Крамар. – Хмельницький: ХНУ, 2025. – 55 с.

2. Теорія перекладу. Методичні рекомендації та настанови до проведення семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська» / В.Б. Крамар. – Хмельницький: ХНУ, 2022. – 29 с. (англ., укр.).

3. Вступ до перекладознавства (прикладні аспекти): збірник вправ до проведення практичних занять з дисципліни «Теорія і практика перекладу (англійська мова)» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія. Польська мова і література, друга мова – англійська» / В.Б.Крамар. - Хмельницький, 2025. - 82 с. (англ., укр.).

4. Електронний НМК дисципліни у модульному середовищі для навчання.

13. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, смартфон або інший мобільний пристрій, мультимедійний телевізор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

14. Рекомендована література:

Основна література

1. Korunets I. V. A course in the Theory and Practice of Translation / I. V. Korunets. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 448 р.
2. Теорія і практика перекладу: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 014.02 «Середня освіта. Мова та література (англійська)», 035.10 «Філологія. Прикладна лінгвістика» / О. В. Мартинюк. – Хмельницький: ХНУ, 2022. – 55 с.

Додаткова література

3. Olohan M. Translation and Practice Theory / M. Olohan. – London: Routledge, 2020. – 166 р.
4. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти В. І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 608 с.
5. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українськомови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту: навч. посіб. / С. Є. Максимов. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Ленвіт, 2012. – 203 с.
6. Основи перекладу : курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин / Г. Е. Мірам, В. В. Дайнеко, Л. А. Тарануха та ін. – Ельга : Ніка-Центр, 2002. – 240 с.
7. Практикум перекладу: Англійська – Українська / Н. В. Бідасюк, Р. В. Боднар, К. М. Скиба, Ю. В. Якимчук, К. В. Олександренко. – К.: Знання, 2011. – 431 с.
8. Теорія і практика перекладу (англійська мова) : методичні рекомендації для підготовки до державного екзамену / Печко Н. М. – Луцьк, 2013. – 95 с.
9. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник / К. М. Скиба, Є. В. Долинський, Л. Д. Бурковська, В. Б. Крамар, О. В. Ємець. – Хмельницький: ХНУ, 2014. – 225 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище ХНУ. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/>
2. Електронна бібліотека ХНУ. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. Репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.